

OZVENA Z BABYLONU

Rodinná katechéza 128-2020 (701)

www.inky.sk

týždeň po 22. 3. 2020

... alebo list pre tieto karanténne dni.

BOŽIE SLOVO:

(Dan 3,14-45)

Čítanie z knihy proroka Daniela: *Kráľ Nabuchodonozor povedal: "Je to pravda, Sidrach, Misach a Abdenago, že si nectíte mojich bohov a neklaniate sa zlatej soche, ktorú som postavil? ¹⁵ Nuž ste teraz ochotní, v tú hodinu, keď počujete zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padnúť a klaňať sa soche, ktorú som urobil? Ak sa nebudete klaňať, v tú hodinu vás hodia do rozpálenej pece a ktorý je to boh, čo vás vytrhne z mojej ruky?" ¹⁶ Sidrach, Misach a Abdenago odpovedali kráľovi Nabuchodonozorovi: "Na toto ti nemusíme nič odpovedať. ¹⁷ Či nás náš Boh, ktorého si ctíme, môže vytrhnúť z rozpálenej pece a z tvojich rúk, kráľu, oslobodiť nás, ¹⁸ a či nie, vedz, kráľu, že tvojich bohov si nectíme a zlatej soche, ktorú si postavil, sa neklaniame!" ¹⁹ Vtedy Nabuchodonozor skypel zlosťou, tvár sa mu znetvorila pre Sidracha, Misacha a Abdenaga a rozkázal, aby pec rozpálili sedem ráz viac, než ju obyčajne rozpaľovali. ²⁰ A mocným chlapom zo svojho vojska rozkázal, aby Sidracha, Misacha a Abdenaga poviažali a hodili do rozpálenej pece. ²¹ Tých mužov teda naskutku poviažali a v plášťoch, s turbanmi, v obuvi a v šatách hodili do rozpálenej pece. ²² Pretože kráľov príkaz súril a pec bola príliš rozpálená, plameň ohňa zabil chlapov, ktorí (do nej) hádzali Sidracha, Misacha a Abdenaga. ²³ Títo traja muži však, Sidrach, Misach a Abdenago, padli poviazaní do rozpálenej pece. ²⁴ Prechádzali sa uprostred plameňov, chválili Boha a dobrorečili Pánovi. ²⁵ Azariáš však stál a modlil sa. Otvoril uprostred ohňa ústa a hovoril: ²⁶ "Zvelebený si, Pane, Bože našich otcov, a chváľitebný a tvoje meno je slávne naveky. ²⁷ Pretože si spravodlivý vo všetkom, čo si urobil, všetky tvoje diela sú pravdivé, tvoje cesty sú priame a všetky tvoje rozsudky spravodlivé. ²⁸ Vykonal si pravdivé sudy vo všetkom, čo si priviedol na nás a na Jeruzalem, sväté mesto našich otcov, veď si to previedol v pravde a spravodlivosti pre naše hriechy. ²⁹ Lebo sme zhršli a prestúpili zákon, keď sme odpadli od teba a hrešili vo všetkom; ³⁰ nepočúvali a nezachovávali sme tvoje príkazy, ani sme nerobili, ako si nám prikázal, aby sa nám dobre vodilo. ³¹ Všetko, čo si na nás priviedol, všetko, čo si nám urobil, urobil si spravodlivým rozsudkom: ³² vydal si nás do rúk zlostných nepriateľov a najpodlejších hriešnikov, nespravodlivému a na celej zemi najhoršiemu kráľovi. ³³ Teraz však nemôžeme otvoriť ústa: sme na hanbu a potupu tvojim sluhom a tým, čo ťa ctia. ³⁴ Pre svoje meno nevydávaj nás na večnosť a nezrušuj svoju zmluvu! ³⁵ A neodnímaj od nás svoje milosrdenstvo pre Abraháma, svojho miláčika, pre Izáka, svojho sluhu, a pre Izraela, svojho svätca, ³⁶ ktorým si prisľúbil, že rozmnožíš ich semä sťa hviezdy na nebi a piesok, čo je na brehu mora. ³⁷ Pretože sme ostali menší, Pane, ako všetky národy a sme dnes uponižení pre svoje hriechy na celej zemi. ³⁸ Nateraz niet kniežata ani proroka, ani vodcu, ani celopalu, ani obety, ani darov, ani kadidla, ani miesta pre prvotiny pred tebou, aby sme našli milosť. ³⁹ Ale so skrúsenou dušou a poníženým duchom nech dosiahneme prijatie! ⁴⁰ Ako pri obetách baranov a býkov a desaťtisícov tučných baránkov, takou nech je dnes pred tebou naša obeta, nech je milá tebe, veď nedôjdu hanby tí, ktorí dúfajú v teba! ⁴¹ Teraz ťa však nasledujeme celým srdcom, bojujeme sa ťa a hľadáme tvoju tvár. ⁴² Nezahanbuj nás, ale nalož s nami podľa svojej krotkosti a podľa množstva svojho milosrdenstva! ⁴³ A vyslobod' nás svojimi zázrakmi, získaj, Pane, slávu svojmu menu! ⁴⁴ Nech sa hanbia všetci, čo preukazujú zlo tvojim sluhom, nech ich zahanbí všetka tvoja moc a ich sila nech je pošliapaná! ⁴⁵ Nech vedia, že ty, Pane, si jediný Boh a si slávny po celom zemskom okruhu." Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 700, 694, 696, 663)

Dnes je Božie slovo dlhšie, ako zvyčajne. Bude nám ale veľmi blízke. Keď títo traja mladíci, hebrejskými menami Ananiáš, Azariáš a Mízael, boli ešte len deti a chlapci, náboženský život v Judei bol veľmi vlašný. Ľudia žili veľmi podobne, ako dnes veľká väčšina kresťanov, aj katolíkov: Boží zákon aj prikázania ignorovali, žili si po svojom, hriech im nevedil – spoliehali sa totiž, že v meste, v Jeruzaleme, je predsa Boží Chrám! Kňazi tam každý rok prinášajú obety za hriechy ľudu (to sú predchodcovia dnešnej spovede, dalo by sa povedať), Boh ich odpustí, tak kde je problém? Boh ich isto bude aj chrániť, veď sú veriaci, v Pána Boha veria, to hej – nie fanatici, že by robili všetko, čo Písmo prikazuje, ale veriť veria! – a keby iné nie, v meste je Pánov Chrám! Aj keby čo bolo, Boh predsa nedovolí, aby Jeho Chrám bol znesvätený! Nie. Aj keby nie kvôli nim, ale kvôli svojmu Chrámu isto zachráni Jeruzalem pred nepriateľmi! Naozaj sa niet čoho obávať!

A potom to prišlo. Pritiahli Babylončania na čele so svojim kráľom Nabuchodonozorom. Jeruzalem bol dobytý, vyplienený a zničený. Chrám bol vyrabovaný a vypálený. Obyvateľstvo bolo odvlčené do chaldejskej krajiny, do vyhnanstva. Zrazu Židom nezostalo nič. Nebol Chrám. Neboli kňazi. Neboli obety. Nebola bohoslužba. Nebol Jeruzalem ani v ňom Bohom požehnaný kráľ. Boli uprostred cudzej krajiny, cudzieho ľudu, cudzieho náboženstva, cudzej kultúry, vyhnaní a stratení.

K čomu to bolo dobré? Vidíme to v závere Azariášovej modlitby z dnešného Božieho slova. Židia prešli hlbokou, 70 rokov trvajúcou reflexiou, spytovaním svedomia a uvažovaním nad tým: Čo z nás teraz, tu, v cudzej krajine, bez kňazov a bez bohoslužieb a bez obiet a bez Chrámu, robí Židov? Pánov vyvolený ľud? A odpoveď, ktorú našli, bola: Zákon. Vernosť Zákonu, vždy, všade a vo všetkom. A ovocie tejto obnovy trvá až dodnes. vernosť Božiemu Zákonu robí Žida Židom.

UVAŽUJEME:

„Aj on chodí do kostola“ – takto sa to u nás v Hlohovci, keď som bol ešte malý, hovorilo, keď sa chcelo o niekom povedať, že je katolík, dokonca praktizujúci. Tak sa to berie: každý ako katolík pokrstený a aspoň trochu veriaci v Pána Boha je katolík. A kto chodí aj do kostola, je už čosi ako nadštandard, praktizujúci katolík. Elita. Ostatné nás – tak, ako v dobe Azariáša – až tak netrápi. Ak chodíme do kostola a veríme v Pána Boha, vrchovato sme splnili akúsi pomyselnú „normu“ a sme v pohode, žijeme v Božej milosti.

No, dnes nám to Pán odobral. Dúfajme, že nie na 70 rokov. A my sa teraz môžeme doma pýtať: Čo zo mňa v týchto dňoch robí katolíka? Keď ma ľudia nevidia ísť do kostola (a ani tam ísť nemôžem) – v čom spočíva moja katolícka identita? Ježiš hovorí o nás, kresťanoch a obzvlášť katolíkoch: „*Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale [...] nie ste zo sveta.*“ (Jn 15,19) Byť kresťanom (a teda žiť podľa Kristovho Evanjelia, podľa Jeho učenia) znamená byť uprostred bežného sveta doslova „nezemský“, takmer až „mimozemský“ – akoby sa po ulici prechádzal Marťan. *Tak, ako by bol on všetkým divný pre svoj skafander, zelenú farbu a tykadielka*, Ježiš hovorí, že aj kresťan bude pre ostatných ľudí na prvý pohľad takýto divný, čudný, odlišný, nie svojou farbou či oblečením, ale samým svojim životom, hovorením, správaním sa. Divný až natoľko, že ho ostatní vnímajú až akoby nejakého „mimozemšťana“, človeka „nie zo sveta“, nie ako oni – a následne ich to vedie či už k nenávisti voči nemu („*preto, [...] že som si vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí*“ (Jn 15,19)), alebo k užasnutému obdivu („*nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil*“ (Sk 5,13)).

OTÁZKY:

Čím som bez omše, bez liturgie? V čom dnes spočíva moja kresťanská identita? Podľa čoho môžu všetci ľudia okolo mňa – na mojom živote, správaní sa, hovorení, konaní, rozhodnutiach, ktoré robím – na prvý pohľad spoznať, že som iný, odlišný od nich, nie zo sveta? Aké poučenie nám dáva „Babylonská skúsenosť“ Židov?